

1949

ერთოვები
ცაგენიორობა

ნახ. ა. ველებიძე

8/III 9
No 56

ბიბიბი

მწითაზოვანი

რანჯის ნიშვნით

გეგეტერის რაიონის სოფელ გავალის კოლხურეობის
თავდღიარას ეპ. ევლე უ ა ნ გ ღ ა ვ ა !

ყოვლად პატივცემული ამხანაგო პავლე!

ნახევრად ალფროთოვანებულმა შევიტყე, რომ თქვენიამი რწმუნებულ კოდმეურნეობაში ზოგიერთ კოდმეურნეს შრომადლების გარდა ეწერება აგრეთვე მაჩვდლებები. ვთქვათ, მაგალითად, ტარასი წულიას მოესურვა ტყისკენ გასეირნება, თან უსაოუოდ წაიღებს თოვთსაც. ზამთრის ამინდში ნაძირობას ჩა სჭობს! საღამოს სახლში დაბრუნებული ტარასი მოიტანს ჩამდენიმე მკვდარ მაჩეს, ზოგს თავის მოკლულს, ზოგსაც სხვისგან უსასყიდვოდ ნაშოვნს. თქვენ აიღებთ და ყოველ მკვდარ მაჩვტე დაუწერთ ორ შრომადლეს, ჩაღან მაჩვი მტაცებელი ცხოველია და მის მოკვდას საერთო სარგებლობა მოაქვს.

ჩვენ არაფერი გვაქვს იმის საწინააღმდეგო, რომ თქვენ თქვენი მახრობელი კაცი დაჭიდღოვოთ, თუმცა ეს შეიძლება მონაძირეთა კავშირმა თავის ფუნქციებში ჩარევად ჩასთვალოს და ენყინოს!

ეგეც არ იყოს, ნუთუ ისეთი მოუხერხებელი ხართ, რომ მახრობელთა აშენებისათვის სხვა ხერხი ვერ გამონახეთ? სხვისგან მაინც აიღეთ მაგალითი, თუ გნებავთ თქვენი ჩაიონის სოფლის მეურნეობის განყოფილების მუშავის მიწათმომწყობ მიხეილ გიორგაძისაგან.

ამხანაგი მიშა შრომადლებს კი არა, ნალი ფუძს ღებულობს იმის გამოცნობაში, რომ მრგვალი ნამდებად მრგვარია (ნუ გაგიკვირდებათ, ეს გეომეტრია არ გახდავთ!). აღნიშნული ამხანაგი ხაზავს მრგვარი ბეჭდების ნიმუშს, კოდმეურნეობათა თავმჯდომარებს ასწავდის, რომ მრგვარი ბეჭდები უნდა იყოს მრგვარი ფორმისა და შიგ კოდმეურნეობის სახელი ეწეროს. იგი ამ სწავლებაში გარკვეულ თანხას ღებულობს და საჩრი-საბარებელს იძენს...

შეიძლება დაჭიდღოების ეს ხერხი არ მოგწონთ? დაგისახედებთ სხვასაც: აიღეთ და თქვენი ნაცნობი კაცი შეიყვანეთ სტახანოველთა ბრიგადაში. იმუშავებს, ვთქვათ, ათი კაცი, მათგან ყველაზე ნაკრებს გამოიმუშავებს თქვენი შინაური, შემდეგ კი შესრულებულ სამუშაოსათვის კუთვნილი შრომადლები სტახანოველებზეც და თქვენს შინაურზეც ისევე თანაბრად გაანაწილეთ, როგორც ამას გურჯაანის რაიონის სოფელ მუკუჭინის კოდმეურნეობაში სჩადიან და თქვენი კაცი თავისთავად აშენდება!

თუ სოფელი ეღექტროლენით ნათებება, შინაურის გამდირებას სუჯ იორი ხერხით მიაღწევთ. დაავადეთ თქვენიანს, რომ თვეში ერთხედ ჩამოუაროს მოსახლეებს, გაახსენოს, რომ ეღექტროსინათღის გადასახადის შეტანა აუცილებელია და ამ „საჭმუში“, როგორც ამას იმავე მუკუჭინის კოლმეურნეობაში აკეთებენ, 15 შრომადლე დაუწერეთ.

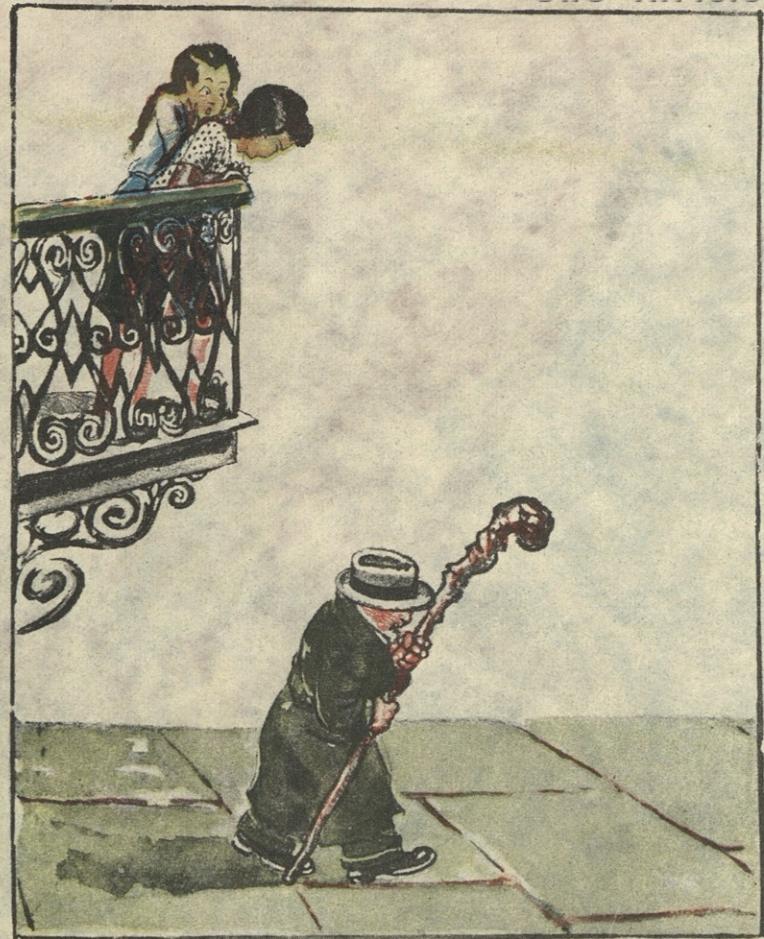
ასე, ჩემო ნახევრადგანაწყენებულო ამხანაგო... ღაიხსრმეთ ყველა ეს ხერხი და ეცადეთ, რომ თქვენმა შინაურებმა საერთოდ ნაკრები ჭამადლები „გამოიმუშაონ“.

ღიგი ბორიში შეწუხებისათვის, თქვენი კეთიდის მსურველი

ნისანი

კიბიტიკოსის ობაზში

ნახ. ე. კეცინგაძე
ვიზუალური

— მამამ დღეს უფრო მოზრდილი ჯოხი წაილო, ვიღრე გუშინ. ეფუბა თანამედროვე თემაზე დაწერილი პიესის გარჩევა.

30სი შვილია?

ნახ. ი. ქოქიაშვილისა

— შაზაჩემისა არ იყოს, ეს რადიოც რამდენიმე თვეა ხმას აღარ იღებს. ნერთა ამასაც აფორების წყენინების ხომ არ ერიდება!

კოვაკის შენაერთის პარტიისთვის შორის შეხვდებოდით ყოველგვარი პროფესიის ადამიანებს: აქ იყვნენ მუშები, კოლმეურნები, ინჟინერები, მასწავლებლები, პოლტები, მხატვრები, დურკლები, კალატოზები და, წარმოიდგინეთ, იყო ერთი ცირკის მსახიობიც კი.

სამწუხაოდ, ამ ცირკის ხუმარის გვარი და სახელი არ დამამახსოვრდა. არც დღიურში მაქვს არსად ჩაწერილი. მარტო ისლა მახსოვეს, რომ ის ქალაქ ომსკიდან იყო და პარტიზანები მეტსახელად „ადას“ ეძახდნენ.

ამ სახელს ის იმდენად შეეჩინა, რომ ნამდვილი სახელით და გვარით რომ მიგვმართნა—იქნება არც კი მოეხედა.

ჯერ ის მინდა გითხრათ, საიდან დაერქვა მას ეს სახელი. იდრე, ვიღრე პარტიზანობას დაიწყებდა, ის მოქმედ არმაში იყო. ცხარე ბრძოლის დროს მას თურმე კონტუზია დაემართა. ამან ჩეხია გაუარა, მაგრამ საწყალ ბიჭს ენის ბორიდი დასჩემდა; როცა აღედებოდა, ან ჩეხიანოდა, ან შეწუხდებოდა— მაშინ თითქოს რალაც გაეჩირებოდა ყელში, შოშიასავით აღებდა პირს და სიტყვა ვეღარ ამოელო, თითქოს მარწუხით ეწევა სიტყვას ყელიდანამ, მერე უცებ წამოიძახებდა „ა-და“ და სიტყვას გზა გასხნილი პერნდა. ასე რომ, ეს „ადა“. თუ შეიძლება ასე ითქვას, მისი მეტყველების გასაღები იყო. ამ „ადას“ რომ წარმოსთვეამდა, მერე თუ გინდა მთელ მოხსენებას ჩაარაკრავებდა.

აი ამიტომ მას „ადას“ ეძახდნენ.

ეს ადა ისეთი ხუმარა იყო, რომ სადაც ის გამოჩენდებოდა და ორიოდე სიტყვას იტყოდა— სიცილ-ხარხარი ატყებოდა ხოლმე. პარტიზანებს უკეთესი გამრთობი არა პყავდათ და არც ენატრებოდათ. თუ საღმე ტყეში ხმამაღლი სიცილ-ხარხარი ისმოდა— უნდა გაოდნოდათ, რომ ადა იქ იყო.

სიცილისაგან ქანცგაწყვეტილ კოვაკს ვინ იცის რამდენჯერ წამოუძახია:

— თვალით არ დამანახოთ ეგ ეშმაკის ფეხი, ალარ შემიძლია, თავი მტკიცა ამდენი სიცილითამ...

— ახ, ნეტა ერთი ჩემი ცოლი აქა მყავდეს, — იტყოდა ხოლმე ადა,— ისიც ცირკის მსახიობია, ისიც ჯარშია ახლა. აბა მაშინ გენახათ სიცილი, ისეთ ნომერს გიჩვენებდით, რომ თევენი სიცილი იქნებ ფრონტის გადაღმაც გაეგონათ...

ამ თავისი ხუმრობის გამო ადას ერთხელ ძალიან ცუდი ამბავი შეემთხვა: საწყალი მაგ-

რად გაილახა, მათრახებით ზურგი აუჭრელეს პარტიზანებმა.

საქმე ასე იყო: უკრაინაში, სოფელ ტოლსტიო-სადის მახლობლად ტყეში ვიყავით, როცა ვერშიგორამ კულბაკას უბრძანა— ყოველი მხრით მზევრავები დაგზავნე, ცნობები შეაჯამე, დააზუსტე და მერე ყველაფერი მომახსენეო. კულბაკამ გამოჰყო მზევრავთა ჯგუფები და სხვადასხვა მხარეს დაგზავნა. ერთ ჯგუფს ადაც გაპყვა. თურმე როცა ადას ჯგუფი ბანაკიდან მოშორებით გზატკეცილზე გავიდა— მზევრავებმა მტრის მსუბუქი ავტომანქანა შეამჩნიეს. ჩაუსაფრდნენ. მანქანა რომ მოუახლოვდათ ერთდროულად ძლიერი სროლა აუტეხს და მოჰკლეს შოფერიცა და მანქანაში მჯდომი გერმანელი პოლკოვნიკი. მოკლულ პოლკოვნიკს საბუთებს რომ აცლილნენ. ადას რალაც ეშმაკურმა აზრმა გაურბინა თავში, საჩეაროდ გადაიცვა ერმანელი პოლკოვნიკის მუნდირი, დაიკიდა მისი ორდენები, დაიკერა პაგონები და მერე ამხანაგებს შეეხვეწა:

— ბიჭებო, თქვენი ჭირიმე, მოდი კულბაკასთან ასე მიძიოვნეთ. უთხარით, პოლკოვნიკი დავიჭირეთ ტყვედა-თქო... დანარჩენი ჩემზე იყოს...

ბიჭებმა შესხედეს და სიცილი წასკდათ. ადა შართლაც ძალზე ჰგავდა გერმანელ პოლკოვნიკს: ინდაურივით იფხორებოდა, ბნელიანივით წამოისროდა ხოლმე თითო-ოროლა სიტყვას და სტეკს მალიმალ იტკაცუნებდა გაპრიალებულ ჩემის ყელზე.

და აი წამოუყვანეს ბანაკში „გერმანელი პოლკოვნიკი“.

ბანაკში სწორედ იმ დროს მოვიდნენ, როცა ის იყო ბინდლებოდა. კულბაკა პარტიზანებს შორის იდგა და რალაცას ესაუბრებოდა. კულბაკას ჯგუფში ოცდა-ათამდე კაცი იყო. ყველამ დაინახა, რომ მზევრავებს გერმანელი პოლკოვნიკი მოჰკავდათ. „პოლკოვ-

ნიკი“ ამაყად მოაბიჯებდა პარტიზანებს შორის, აი მოახლოვდა კიდეც, თავხედურად გაარღვია პარტიზანების წრე, ერთ მებრძოლს ხელი ჰქონა, მეორეს მუჯლუგუნი უთავაზა, მესამეს წიხლი ამოჰქონა, მერე წრეში შეიქონა, ორი თითო მაღლა ასწია და სამჯერ ისტერიულად წამოიკივლა: „პაილ, პაილ, პაილ.“

გაბრაზდნენ ბიჭები, რისხვის ალმურმა გადაუარათ სახეზე, მოდი და ნუ გაბრაზდები: ეს ოხერი და მუდრევი ტყვედ იყო ჩავარდნილი და მაინც დახე როგორ თავხედოდა! ვიღაცამ ისეთი მაღლიანი სილა უთავაზა, რომ პოლკოვნიკი ლავაშივით მიშას გააკრა, მეორემ მათრახი გადაჰქონა; „ადას“ ამხანაგებმა სიტყვის თქმაც ვერ მოასწრეს, რომ მათ მიერ მოყვანილი „მოენე“ უკვე მიშაჲ იყო გაშლართული, ხოლო თვითონ ადას, როგორც ყველაფორის სჩვეოდა ხოლმე აღელვებისა, სიტყვა ჩაუწყდა და ბოლოს როცა კარგად მიტყიპეს— უეცრად გაისმა „ა-დაა“... ახლა კი ყველაფორი გამოირკვა.

შეეცილათ ბიჭებს ტყუილ-უბრალოზე გალახული ადა, მაგრამ კულბაკამ მას უთხრა: — აი, რას გეტყვი, ძმობილო! უნდა იცოდე სად და როდის იხუმრო! აბა, დაზვერვის დროს ხუმრობა ვის გაუგია, შე კაი კაცო, ხომ ხედავ ამ შებინდებულზე ბიჭებმა მართლა გერმანელ პოლკოვნიკად მიგიღეს... უადგილო და უდროო ხუმრობას მუდამ ასეთი შედეგი მოყვება.

ამის შემდეგ ადას ხუმრობა არ მოუშლია, მაგრამ მუდამ წინდახედულებას იჩენდა.

მართალია ადას ასეთმა ტანსაცმელის გადაცმა უსიამოვნება შეამთხვია, მაგრამ როცა პარტიზანმა ვასია რიაბოიმ ამავე ხერხს მიმართა, მაშინ ყველაფერმა მშვიდობიანად ჩაიარა.

შუმახერის ქაქანა მჯლაბნელი დახმარება... ჰერ გებელს, უმორ-
საგაზეთო სტატიას ამზადებდა. ჩილესად გთხოვთ...

— ვინა ხართ, რა გინდათ? — უპა-
 „წითელი საფრთხე და ჩვენი ამო-
ცანები“. დიდხანს აწვალდა კალამი,
ახალი არაფერი გამოუვიდა. ატო-
მიდან იწყებდა და ატომითვე ა-
თავრებდა. გაოფლიანებულს ღი-
მილი აუთამაშდა ტუჩებზე და
ცეტივით წამოიძახა:

— ეგრიყა! გაუმარჯოს სპი-
რიტიზმი!

საგანგებო ექმოხაზული ქალა-
ლდი მოძებნა, ზედ ჩაის ლამბაქი
ლამბო, თითო დააჭირა და დაიწყო:

— ჰერ გებელს!.. ჰერ გებელს!..
უმორჩილესად გთხოვთ დამებმა-
რთ. ახლა, როგორც მე, გერმა-
ნიასაც ისევე სჭირდება თქვენი

— ჰერ გებელს, ანტისაბჭოთა
სტატიას ვამზადებ. თქვენისთანა
გამოცდილი კაცის დახმარება
მჭირდება. მაპატიეთ რომ გაწუ-
ხებთ...

— გამოცდილი კაცის დახმარება
გჭირდებათ? დიდი სიამოგნებით,
ჩაწერეთ... ატომური ომის აუცი-
ლებლობას თვით ლმერთი ამტკი-
ცებს. ომის გარეშე მშვიდობა აბ-
სურდია. თუ გვინდა ვიარსებოთ,
ახალდაბადებული ბავშვიც კი
სალდათს უნდა ჰერების. ატომი,
ატომი და კვლავ ატომი!

— ატომი მეც ვიცი, ჰერ გებელს,

სხვა რამ მითხარით! — მიმართა
შუმახერის მჯლაბნელმა.

— რა იცი, ბიჭო, შენ, შენის-
თანა ლაწირის ცოდნა ამ საქმეს
ცერაფერს შემატებს... ჩაწერე...
რატომ შიათ ფრანგებს, ბერძნებს,
იტალიელებს? იმიტომ, რომ წი-
თელი საფრთხე არსებობს. რის-
თვის გვესაჭიროება ჩვენ უშრავი
ატომური ბომბები? იმიტომ, რომ
ფრანგებს, ბერძნებს და იტალიე-
ლებს არ მოშივდეთ. თითოეულ
ქალაქს ითი ბომბი! ნაფორებად
უნდა ვაკუონთ მოსკვი, კიევი,
ლვოვი, ვარშავა, ლეიპციგი, პა-
ლატინგი და თვით ბერლინიც კი!..

— როგორ გეკადრებათ, ჰერ,
თქვენ გერმანიასაც კი არ ინდობთ?
— გერმანია რაღა ყოფილა!

— ჰერ გებელს, ყურებს არ

სჯერა, ნუთუ თქვენ გერმანია და
გაიმეტეთ?

— გებელსმა გერმანია დიდი
ხანია გაიმეტა, მეგობარო!

— ეს რაღას ნიშნავს, ვინ
მელაპარაკება, ნუთუ თქვენ გე-
ბელსი არა ხართ!

— რაღა დროს გებელსია, ანტი-
საბჭოთა პროპაგანდას ახლა გე-
ბელსს ვინდა ჰერთხავს! გებელსი
კარგა ხანია მოდაში აღარ არის.

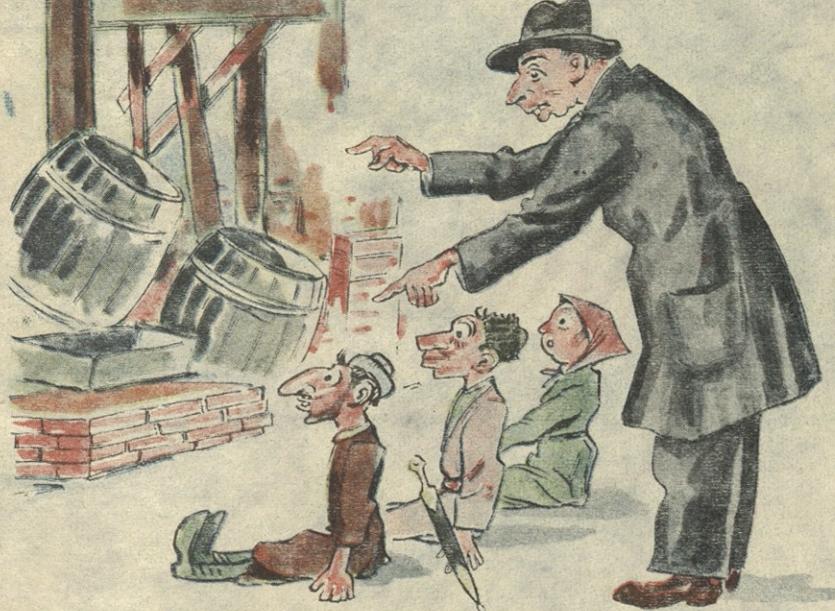
— მაშ თქვენ ვინ ბრძანდებით?

— მე ჩერიბილის აჩრდილი
გახლავართ. მალე თვითონ მისტერ
ჩერიბილი მობრძანდება აქ. მანამდე
კი მე გამომგზავნა საქიოში, მის
გამჩაღებელთა უსტაბად.

805

ისნავლიან კი?

ნახ, დონისა
თბილისის თოჯინების თეატრის მშენებლობა ჭია-
ნურდება.

ეს არის აგური, ეს არის ქვიშა,
უოფელდელ ასწავლის თოჯინებს გრიშა,
ჩაგრამ თოჯინებს რაღა ეშველებათ,
თუ მათ ვერ ისწავლეს თეატრის შენება?

ცემელზე ნავთი

ჩემი მეზობლის თასს უცრად ცეცხლი გაუნდა. ტელეფონის ძებნა საკამა
დოს მოთხოვდა, ამიტომ გადავწყიც საკუთარი საშუალებებით შევპაროლე-
ბდა ხტიქიას. ის იყო ოქანის მიკვარდი, მაგრამ წყალი გაყინული აღმოჩნდა.

— ჰერ, იქით ვეცი, ვერაცერი გავწყე, ცეცხლი კი ჩემს თახსაც ემუქრებოდა.

— ხელი ტომა, სკელი ტომა, — უკროლა ერთი.

— არიქა, ჩეარა, ტელეფონით დარეცე, სახანძრო რაზმს შეატყობინეთ, თო-
რებ ვილებით, — შევახე მეორე მეზობელს.

— ამ ბოთლებში რა ასხია? — მეოთხა მან დერეფანში დალაგებულ, ჩამწერი-
ვებულ ბოთლებზე.

— ნავთია, ამ დაბლით ვიყიდე.

— საწყობიდან?

— არა, ქუჩაში, კასრებით რომ დაატარებენ.

— ოო, კარგია, ეგ ხომ მოლად წყალია! — შემომახა მეზობელმა, ბოთლებს
და ხანაგოეს ხელი წამოავლო და პირდაპირ ხანძრის კერას მიაშროა.

— რას შეგრები კაცი, არ დამლუპო, რა დამიშვებია, ძმა, შენთვის, რომ
ცეცხლზე ნავთ მიხებამ.

— ნუ გეშინა, — მომახა მან და მოელი კვირის მარაგი ნავთი ცეცხლს
გადასხა.

ხუთი წუთის შემდეგ ხანძარი ლიკვიდირებული იყო.

ქ. გელათიშვი

სახლი გზის ეირეს

მესამშვილის ქუჩა № 8. სახლი დანგრეულია. აქ-იქ დამპალი დირექტო.
ყოფილი ყვავილების მაღაზის ნარჩენებიდან — ბალაზი ამოსულა... ქუჩის ამ
ნაპარას ხალხი იშვიათად დადინ.

ეს შესამინანს მოედნის კუთხით გახლავთ. მშვენიერ ადგილად ითვლებოდა,
გიდერ აქ აღმართული შენობა „ცოცხალი“ იყო. მაგრამ უყურადებობამ, ურ-
მონტობამ წუთისოულეს გამოახალმა, ჩანგრია ეს შენობა. მცხოვრები გაიხიზნენ,
საფეროებმა, თავს უშველეს და დარჩი მხოლოდ მოსაპარ-დასატაცებელი მასალა.
ახლა აქ გაუვალი სანაცვეთა. მახლობლად მცხოვრები შიგ ღორებსა და ხბოებს
ამწყვდევენ, აგურებს იტაცებენ, — ერთი სიტყვით „რაციონალურად იცენებენ“ იმ
საცოლავ სახლს.

— მერე გახი დაცა, გადარჩენა, ადდეგნა? — იყითხავს ნიანგი.

რა მოგახსენოთ: მაგ მიზით აქ ცოცოდე კოშისია მაინც მოსულა: ეს კოშგა-
ნიდან, ეს სანინსპექციიდან, ეს არქიტექტურული და ასე ხშირად.

უველა ამის შედეგი ჯერჯერობით ის არის, რომ ამ ნანგრევებში მხოლოდ
ნაგადს ურიან და შიგ ცხაველებს ამწყვდევენ.

აპ. სხვაგველი

განათება და განათლება

ქუთაისის საჯარო ბიბლიოთეკას ხშირად სინათლე არა აქვს.

ნახ. ა. კარლელაკისა

სინამდვილიდან

— ხად მიდის სანთლებით ეს ხალხი, ძველი „ბზობა“ გახსენებიათ?
— არა, საჯარო ბიბლიოთეკაში მიდიან!

ლმერთებისგან დასჯილ ფინევსს, როგორც კი იგი სუფრას მიუჯდებოდა და საჭმელს ხელს ახლებდა, მაშინვე თავს დაესხმოდნენ საშინელი ფრინველები—ჰარპიები, ოომლებიც მას უზარმაზარი ნისკარტებით ბერძნული მითოლოგიდან

„ყოველი მეშვიდე ამერიკელი შიმშილობს“...

ელეონორა რუზველტის სიტყვიდან

99-58

ამერიკული აჩწიები ხისხლის მსმელია, ხარბა,
ხალხს ლუკმას ხტაცებს პირიდან, როგორც ზღაპრული ჰარპია,
ხადაც მიუწვდი ბრჭყალები ქვეყნები მიმოარბია.

სარედარო კოლეგია: გ. აბაშიძე (პ. მგ. რედაქტორი), აკ. ბელიაშვილი, ი. გრიშაშვილი, უ. ჯაფარიძე,
კ. გალაძე, ი. ნინეშვილი (პ. მგ. რედაქტორის მოადგილე), ს. ფაშალიშვილი.

თბილისი. Сатирико-юмористический журнал „Ниангы“. რედაქციის მისამართი: ლენინის ქ. № 14. ფერ. 3-10-49

ხელმოწ. დასაბ. 1949 წ. 18/II. ტექსტი აწყობილია ლ. პ. ბერიას სახ. პოლიგრაფიკომბინატ „კომუნისტის“ სტამბაში, შეკ. № 214. ლენინის, ქ. № 14. დაბეჭდის სტამბა, ზარია გოსტიუმის „ოფსეტმანქანაზე. შეკ. № 490. თბილისი, რუსთაველის გამზ. № 42. ვამოც. № 27, ტირ. 7600 უ. 00970.